

Letland

Als mijn verzoek in dit land moet worden behandeld - Letland

Voor welke soorten strafbare feiten kan ik schadeloos worden gesteld?

Als slachtoffer hebt u recht op schadeloosstelling door de staat als iemand is overleden door een met opzet gepleegd misdrijf, als u ernstig of matig lichamelijk letsel hebt opgelopen, als u het slachtoffer bent van aanranding of mensenhandel of als u door het misdrijf besmet bent geraakt met het hiv-virus of hepatitis B of C.

Voor welk soort schade kan ik schadeloos worden gesteld?

U kunt door de staat schadeloos worden gesteld voor morele schade, lichamelijk leed en verlies van eigendom, wanneer die het gevolg zijn van een met opzet gepleegd misdrijf.

Kan ik schadeloos worden gesteld wanneer ik een familielid ben of ten laste kom van een slachtoffer dat als gevolg van een strafbaar feit is overleden? Welke familieleden of personen ten laste kunnen schadeloos worden gesteld?

Als iemand als gevolg van een misdrijf is overleden, kan het slachtoffer in de strafrechtelijke procedure een familielid van de overledene zijn (verloofde, echtgenoot, ouder, grootouder, kind, kleinkind, broer of zus) of een persoon met wie de betrokkene samenwoonde en een gemeenschappelijk (niet-gedeeld) huishouden had.

In de volgende gevallen hebt u recht op schadeloosstelling door de staat: een familielid is als gevolg van het misdrijf overleden of het slachtoffer is overleden en heeft niet om schadeloosstelling verzocht of heeft dat wel gedaan, maar heeft deze schadeloosstelling niet ontvangen. U moet de persoon die verantwoordelijk is voor de procedure (politiefunctionaris, openbare aanklager, rechter) dan wel vragen u als slachtoffer in het betrokken strafproces te erkennen.

Kan ik schadeloos worden gesteld wanneer ik een familielid ben of ten laste kom van een slachtoffer dat een strafbaar heeft overleefd? Welke familieleden of personen ten laste kunnen in dit geval schadeloos worden gesteld?

U komt niet voor schadeloosstelling door de staat in aanmerking als familielid of persoon ten laste van een slachtoffer dat het misdrijf heeft overleefd. In dat geval heeft het slachtoffer zelf wel recht op schadeloosstelling.

Kan ik schadeloos worden gesteld wanneer ik geen onderdaan ben van een EU-land?

U kunt door de staat schadeloos worden gesteld als u geen staatsburger van een EU-land bent.

Kan ik dit land om schadeloosstelling verzoeken wanneer ik er woon of ervan afkomstig ben (het land van mijn woonplaats of nationaliteit), zelfs indien het strafbare feit in een ander EU-land is gepleegd? Kan ik dat doen in plaats van om schadeloosstelling te verzoeken in het land waar het strafbare feit is gepleegd? Zo ja, onder welke voorwaarden?

Als het misdrijf in een andere EU-lidstaat is gepleegd, mag u die lidstaat om schadeloosstelling verzoeken. U kunt dat rechtstreeks doen of via de dienst voor rechtsbijstand (*Juridiskās palīdzības administrācija*).

Moet ik eerst bij de politie aangifte hebben gedaan van het strafbare feit, alvorens om schadeloosstelling te kunnen verzoeken?

U moet het misdrijf bij de politie aangeven.

Voordat u om schadeloosstelling door de staat kunt verzoeken, moet er een strafrechtelijke procedure zijn ingesteld waarin u door de persoon die verantwoordelijk is voor de procedure (politiefunctionaris, openbare aanklager, rechter) als slachtoffer wordt erkend.

Moet ik wachten op de uitkomst van een politieonderzoek of strafproces om om schadeloosstelling te kunnen verzoeken?

Wilt u om schadeloosstelling door de staat verzoeken, dan hoeft u niet te wachten op de definitieve beslissing van de persoon die verantwoordelijk is voor de procedure (politiefunctionaris, openbare aanklager, rechter).

Om te kunnen besluiten of er al dan niet schadeloosstelling kan worden betaald, heeft de dienst voor rechtsbijstand een verklaring nodig van de persoon die verantwoordelijk is voor de procedure (politiefunctionaris, openbare aanklager, rechter), met daarin de volgende gegevens:

1. het tijdstip waarop en de plaats waar het misdrijf werd gepleegd;
2. de kwalificatie van het misdrijf, de vorm van de schuld van de dader die bij het afgeven van de verklaring is vastgesteld, de startdatum van de strafprocedure en het referentienummer van de strafzaak;
3. informatie over de persoon die als slachtoffer in het strafproces is erkend;
4. informatie over de persoon die als vertegenwoordiger van het slachtoffer in het strafproces is erkend, als het slachtoffer zijn of haar rechten via een vertegenwoordiger uitoefent;
5. de aard van het letsel dat door het misdrijf is veroorzaakt (overlijden van een persoon, ernst van het letsel, aanranding, aanwezigheid van tekenen van mensenhandel of vaststelling van besmetting met het hiv-virus of hepatitis B of C);
6. de datum waarop een deskundige zijn of haar bevindingen heeft gepresenteerd, het documentnummer en de persoon die het deskundigenonderzoek heeft verricht;
7. het aantal personen dat in hetzelfde strafproces als slachtoffer is erkend in verband met het overlijden van een persoon, en gegevens over deze personen.

Moet ik eerst van de dader schadeloosstelling trachten te krijgen — als die werd geïdentificeerd?

U hoeft niet eerst schadeloosstelling van de dader te eisen. Dat u door de staat schadeloos kunt worden gesteld, betekent niet dat u tijdens een strafprocedure geen verzoek om schadevergoeding mag indienen. U kunt dat in elke fase van de strafprocedure doen, totdat de zaak in de rechtbank van eerste aanleg wordt behandeld. U kunt hiervoor ook een civiele procedure aanspannen, als u van mening bent dat u niet volledig schadeloos bent gesteld.

Als de dader niet werd geïdentificeerd of veroordeeld, kom ik dan nog voor schadeloosstelling in aanmerking? Zo ja, welk bewijs moet ik overleggen ter ondersteuning van mijn verzoek?

U hebt ook recht op schadeloosstelling door de staat als de dader of zijn of haar medeplichtige niet is geïdentificeerd of als zij niet strafrechtelijk aansprakelijk worden gesteld.

U moet het verzoek om schadeloosstelling indienen samen met de benodigde informatieve verklaring van de persoon die verantwoordelijk is voor de procedure (politiefunctionaris).

Is er een termijn waarbinnen ik om schadeloosstelling moet verzoeken?

U moet het verzoek om schadeloosstelling door de staat indienen bij de dienst voor rechtsbijstand binnen één jaar nadat u als slachtoffer bent erkend of nadat u zich bewust bent geworden van de feiten die u het recht geven om dat te doen.

Welke verliezen en kosten worden door de schadeloosstelling gedekt?

Schadeloosstelling door de staat heeft betrekking op de morele schade, het lichamelijk leed of het verlies van eigendom als gevolg van een misdrijf, zonder onderscheid naar het soort schade die de staat vergoedt. De hoogte van deze vergoeding is vastgelegd [in de Wet inzake schadeloosstelling van slachtoffers door de overheid](#) (*Likums par valsts kompensāciju cietušājiem*) en hangt samen met de gevolgen van het misdrijf.

Wordt de vergoeding uitgekeerd in één enkele betaling of in maandelijkse schijven?

De vergoeding wordt in één betaling uitgekeerd en overgeboekt naar de rekening van de betalingsinstelling die in het verzoek staat vermeld.

Welke invloed zou mijn eigen gedrag bij het strafbare feit, mijn strafblad of gebrek aan medewerking tijdens de schadeloosstellingsprocedure kunnen hebben op mijn kans op schadeloosstelling en/of op het te ontvangen bedrag?

De kwalificatie van het misdrijf kan invloed hebben op de hoogte van de schadeloosstelling, bijvoorbeeld als het misdrijf in een staat van intense geestelijke onrust werd gepleegd of dat daarbij de noodzakelijke grenzen van zelfverdediging zijn overschreden of de voorwaarden voor detentie van een persoon niet zijn nageleefd. In zulke gevallen wordt de hoogte van de schadeloosstelling met 50 % verminderd, in overeenstemming met de gevolgen van het misdrijf.

Als de dienst voor rechtsbijstand de gevraagde informatie niet binnen 15 dagen ontvangt, kan hij weigeren de schade te vergoeden. In dat geval hebt u echter wel het recht om nog diverse malen bij deze dienst aan te kloppen, mits u de daarvoor geldende procedures volgt.

Welke invloed zou mijn financiële situatie kunnen hebben op mijn kans op schadeloosstelling en/of op het bedrag?

Uw financiële situatie heeft geen gevolgen voor de kans dat u schadeloosstelling ontvangt en/of voor het bedrag.

Als u van de dader of een andere persoon (namens de dader) vergoeding hebt ontvangen voor de schade die u door het misdrijf hebt geleden, wordt de schadeloosstelling die u van de staat krijgt, verminderd met het bedrag dat u reeds hebt ontvangen.

Zijn er andere factoren die een invloed zouden kunnen hebben op mijn kans op schadeloosstelling en/of op het bedrag?

In [de Wet inzake schadeloosstelling van slachtoffers door de overheid](#) staan andere criteria die uw kans op schadevergoeding en/of het bedrag beïnvloeden. Enkele voorbeelden:

- als een misdrijf gelijktijdig meerdere gevolgen heeft, betaalt de staat een vergoeding op grond van het ernstigste gevolg van het misdrijf;
- als door een misdrijf meerdere personen zijn overleden en meerdere personen als slachtoffer in de strafprocedure zijn erkend, betaalt de staat deze slachtoffers een vergoeding naar verhouding van het aantal slachtoffers;
- als na de betaling van schadevergoeding nog een andere persoon in dezelfde strafprocedure als slachtoffer wordt erkend door de persoon die daarvoor verantwoordelijk is (politiefunctaris, openbare aanklager, rechter), keert de staat dezelfde vergoeding uit als aan de andere slachtoffers.

Hoe zal de schadeloosstelling worden berekend?

Het maximumbedrag dat de staat aan één slachtoffer van een misdrijf mag uitkeren, is vijfmaal het maandelijkse minimumloon in de Republiek Letland. Bij de berekening van de schadeloosstelling wordt gekeken naar de hoogte van het maandelijkse minimumloon op het moment dat u als slachtoffer werd erkend.

Er wordt schadeloosstelling uitgekeerd:

1. als de persoon in kwestie is overleden (100 %);
2. als u ernstig lichamelijke letsels hebt opgelopen of het misdrijf is aangemerkt als verkrachting of seksueel geweld of aanranding, of als u het slachtoffer bent van mensenhandel (70 %);
3. als u matig lichamelijke letsels hebt opgelopen of het slachtoffer bent van aanranding, behalve in de gevallen die in punt 2 zijn genoemd, of als u met het hiv-virus of hepatitis B of C bent besmet (50 %).

Is er een minimum/maximumbedrag dat kan worden toegekend?

Het maximumbedrag dat de staat aan schadeloosstelling mag betalen, is vijfmaal het maandelijkse minimumloon in de Republiek Letland, en het minimale uit te keren bedrag is 50 % van dit maximumbedrag. Wanneer het maandelijkse minimumloon verandert, verandert ook de hoogte van de schadevergoeding.

Wordt van mij verwacht dat ik het bedrag vermeld in het verzoekformulier? Zo ja, krijg ik dan instructies voor de berekening van het bedrag of voor andere aspecten?

U hoeft het bedrag niet in het verzoek om schadeloosstelling te vermelden, omdat de hoogte van de vergoeding in [de Wet inzake schadeloosstelling van slachtoffers door de overheid](#) is vastgelegd.

Zal de eventuele schadeloosstelling die ik uit andere bronnen voor mijn schade ontvang (zoals de verzekering van mijn werkgever of een particuliere verzekering), worden afgetrokken van de door de instantie of het orgaan betaalde schadeloosstelling?

De vergoeding die u uit andere bronnen ontvangt (bv. een verzekering van de werkgever of een particuliere verzekering), wordt niet afgetrokken van de schadeloosstelling door de staat.

Kan ik een voorschot op de schadeloosstelling krijgen? Zo ja, onder welke voorwaarden?

U kunt geen voorschot krijgen.

Kan ik aanvullende of extra schadeloosstelling krijgen (bv. ten gevolge van een wijziging in de omstandigheden of verslechterende gezondheid enz.) na de hoofdbeslissing?

Als u door de staat schadeloos bent gesteld en in de definitieve beslissing wordt bepaald dat het misdrijf ernstigere gevolgen voor u heeft gehad, kunt u het verschil ontvangen tussen de betaalde schadeloosstelling (door de staat) en het uit te keren bedrag.

Welke bewijsstukken moet ik bij mijn verzoek voegen?

Als er op het moment dat u de staat om schadeloosstelling verzoekt, nog geen einduitspraak in de strafzaak is gedaan, moet u bij dit verzoek een verklaring voegen van de persoon die verantwoordelijk is voor de procedure (politiefunctaris, openbare aanklager, rechter), met daarin de volgende gegevens:

1. het tijdstip waarop en de plaats waar het misdrijf werd gepleegd;
2. de kwalificatie van het misdrijf, de vorm van de schuld van de dader die bij het afgeven van de verklaring is vastgesteld, de startdatum van de strafprocedure en het referentienummer van de strafzaak;
3. informatie over de persoon die als slachtoffer in het strafproces is erkend;
4. informatie over de persoon die als vertegenwoordiger van het slachtoffer in het strafproces is erkend;
5. de aard van het letsel dat door het misdrijf is veroorzaakt (overlijden van een persoon, ernst van het letsel, aanranding, aanwezigheid van tekenen van mensenhandel of vaststelling van hiv-virus of hepatitis B of C);
6. de datum waarop een deskundige zijn of haar bevindingen heeft gepresenteerd, het documentnummer en de persoon die het deskundigenonderzoek heeft verricht;
7. het aantal personen dat in hetzelfde strafproces als slachtoffer is erkend in verband met het overlijden van een persoon, en de informatie over zulke personen.

Als de strafzaak is afgelopen op het moment dat de staat om schadeloosstelling wordt verzocht, moet u bij dit verzoek de definitieve uitspraak voegen van de persoon die verantwoordelijk is voor de procedure, plus het dwangbevel, wanneer de in de definitieve uitspraak genoemde schadevergoeding niet of slechts gedeeltelijk is betaald.

Moeten er administratieve of andere heffingen worden betaald wanneer het verzoek wordt ontvangen en verwerkt?

Er zijn geen kosten verbonden aan de behandeling van een verzoek om schadeloosstelling door de staat.

Welke instantie beslist over de verzoeken om schadeloosstelling (in nationale zaken)?

De dienst voor rechtsbijstand beslist of de staat al dan niet schadevergoeding moet betalen.

Aan welke instantie moet ik het verzoek richten (in nationale zaken)?

Om in aanmerking te komen voor schadeloosstelling door de staat, moet u het verzoek richten aan de dienst voor rechtsbijstand, op het volgende adres: Pils laukums 4, Rīga, LV-1050.

Moet ik aanwezig zijn tijdens de procedure en/of wanneer een beslissing over mijn verzoek wordt gegeven?

Uw aanwezigheid is niet vereist wanneer uw verzoek wordt behandeld en wanneer er wordt beslist of u al dan niet door de staat schadeloos wordt gesteld.

Hoe lang duurt het (ongeveer) om van de instantie een beslissing over een verzoek om schadeloosstelling te krijgen?

De dienst voor rechtsbijstand neemt deze beslissing binnen één maand nadat hij het verzoek om schadeloosstelling heeft ontvangen. De dienst stuurt de beslissing naar het adres dat in het verzoek vermeld staat.

Mogelijk heeft de dienst voor rechtsbijstand extra informatie van u nodig of van de persoon die verantwoordelijk is voor de procedure (politiefunctaris, openbare aanklager, rechter). In dat geval wordt de beslissingstermijn opgeschort totdat alle benodigde informatie is ontvangen.

Als ik niet tevreden ben met de beslissing van de instantie, hoe kan ik die dan aanvechten?

U kunt de beslissing van de dienst voor rechtsbijstand over het al dan niet betalen van schadevergoeding aanvechten binnen één maand nadat deze van kracht wordt. Hiertoe dient u bij deze dienst het verzoekschrift in dat hiervoor is bestemd. De dienst stuurt het vervolgens door naar het ministerie van Justitie.

Waar kan ik de noodzakelijke formulieren en andere informatie vinden over de wijze waarop om schadeloosstelling kan worden verzocht?

Het [aanvraagformulier voor schadeloosstelling door de overheid](#) en informatie over het invullen daarvan zijn te verkrijgen:

- op het portaal - <https://www.latvija.lv/en>
- op de website van de dienst voor rechtsbijstand - <https://www.jpa.gov.lv/par-mums-eng>, onder "Services";
- bij de dienst voor rechtsbijstand - Pils laukums 4, Riga (tijdens kantooruren);
- bij de persoon die verantwoordelijk is voor de procedure (politiefunctionaris, openbare aanklager of rechter);
- door het gratis informatienummer 800001801 te bellen (tijdens kantooruren).

Kan ik gebruikmaken van een speciale telefoonlijn of website?

U kunt elke dag van 7.00 tot 22.00 uur het gratis nummer 116006, "Hulplijn voor slachtoffers van misdrijven", bellen. Daar kunt u terecht voor:

- emotionele en psychologische ondersteuning;
- informatie over de procedurele rechten van slachtoffers (bv. rechten tijdens een strafprocedure, recht op schadevergoeding, schadeloosstelling door de staat enz.), beschikbare diensten en de bestaande opvang van slachtoffers.

U kunt ook de website <https://www.cietusajiem.lv/en/> raadplegen.

Kan ik rechtsbijstand (bijstand van een advocaat) krijgen bij de voorbereiding van het verzoek?

U hebt geen rechtsbijstand nodig om een verzoek om schadeloosstelling in te dienen. De dienst voor rechtsbijstand biedt u de nodige hulp als u de staat wilt verzoeken schadevergoeding te betalen.

Zijn er organisaties voor slachtofferhulp die mij kunnen helpen bij mijn verzoek om schadeloosstelling?

De organisatie "Skalbes" heeft een gratis nummer, 116006, "Hulplijn voor slachtoffers van een misdrijf" (dagelijks beschikbaar van 7.00 tot 22.00 uur), en biedt emotionele en psychologische ondersteuning aan slachtoffers van misdrijven en informatie over de procedurele rechten van slachtoffers (bv. rechten tijdens een strafprocedure, recht op schadevergoeding, schadeloosstelling door de staat enz.), beschikbare diensten en de bestaande opvang van slachtoffers.

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Laatste update: 19/03/2019